herpy

DRZEWOŁAZY

Peru Poison Frog

Ameerega petersi

Ameerega petersi to mały, dzienny drzewołaz o długości 24-30 mm z lasu deszczowego u podnóża Andów we wschodnim Peru i zachodniej Brazylii. Grzbiet jest brązowy z jasnym, skośnym paskiem bocznym. Gatunek rzadko spotyka się w hodowli, a wiedza o jego utrzymaniu jest skąpa.

Rodzina: Dendrobatidae Dawna nazwa: *Epipedobates petersi; Dendrobates petersi*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**2-3 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**10-15 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Naziemny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Toksyny skórne na wolności	**Słabe**
Toksyny skórne w niewoli	**Brak** Zwierzęta z hodowli. Osobniki odłowione na wolności mogą przez długi czas zachować toksyny
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 45 × 45 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**25-28 °C**
Temperatura w nocy	**21-25 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 1-2 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Małe bezkręgowce (skoczogonki, muszki owocowe)**
Utrzymanie	**W parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki noszone do wody**
Miejsce składania jaj	**Na ziemi**
Liczba jaj w zniesieniu	**4-16**
Czas do wyklucia	**10-22 dni**
Okres larwalny	**70-90 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Pilnuje jaj i nosi kijanki**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Ameerega petersi to mały drzewołaz o długości 24-30 mm od pyska do kloaki; samice są nieco większe od samców. Grzbiet jest brązowy, a blady, żółtawy pasek, często z zielonkawym połyskiem, biegnie skośnie wzdłuż boku aż do oka. Biały lub żółtawy pasek wargowy sięga aż do czubka pyska. Ciągłe paski odróżniają ten gatunek od *Ameerega macero*, u której oba paski są skrócone, a grzbiet jest czerwony.

Gatunek został opisany w 1976 roku przez Philipa Silverstone'a jako *Phyllobates petersi* i nazwany na cześć herpetologa Jamesa Arthura Petersa. Później zaliczano go do rodzajów *Dendrobates* i *Epipedobates*. Okazało się, że pierwotna seria typowa zawierała inny gatunek, *Ameerega simulans*, z południowo-wschodniego Peru. Forma wcześniej nazywana *Ameerega*

smaragdina od 2019 roku jest zaliczana do *A. petersi*. Głos samca jest niezwykle zróżnicowany: serie pojedynczych, podwójnych lub potrójnych tonów.

W naturze skóra zawiera alkaloidy, między innymi histrionikotoksyny i dekahydrochinoliny, które żaba pobiera z pokarmu. Zwierzęta wyhodowane na zwykłych owadach karmowych nie mają trucizny. Mimo to myj ręce przed pracą w terrarium i po niej.

Występowanie i środowisko

Ameerega petersi występuje we wschodnim Peru w systemach rzecznych Ucayali i Huallaga, między innymi w regionach Huánuco, Pasco i Ucayali, oraz w zachodniej Brazylii w stanie Acre. Miejscem typowym jest wieś Santa Isabel nad Río Nevati w systemie Pachitea w Pasco, na wysokości około 460 m n.p.m. Gatunek jest znany z kilku obszarów chronionych, między innymi Yanachaga-Chemillén i Cordillera Azul w Peru oraz Serra do Divisor w Brazylii.

IUCN ocenia gatunek jako niezagrożony, choć wylesianie pod rolnictwo lokalnie niszczy jego siedliska.

> **Naturalny zasięg:** Peru i Brazylia.

ŚRODOWISKO

Ameerega petersi zamieszkuje pierwotny las deszczowy na nizinach i u podnóża gór, od około 250 do 800 m n.p.m. Żaba przebywa w ściółce na dnie lasu, gdzie powietrze jest wilgotne i zacienione, i nie występuje w lesie zaburzonym. Klimat jest ciepły i wilgotny, z opadami przez większą część roku; temperatura zmienia się w ciągu roku tylko nieznacznie, a noce są o kilka stopni chłodniejsze od dni.

Samica składa jaja w liściach, a po wykluciu dorosłe osobniki przenoszą kijanki na grzbiecie do małych strumieni, gdzie się rozwijają.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Ameerega petersi* jest skąpa, ale gatunek jest utrzymywany w niewielkiej liczbie, a podstawowe parametry terrarium są znane. Hoduje się go tak jak inne małe gatunki *Ameerega* żyjące w ściółce lasu deszczowego. *Ameerega cainarachi* jest blisko spokrewniona, a *Ranitomeya imitator* i *Ranitomeya fantastica* żyją w tej samej części Peru i mają podobne wymagania co do wilgotności i aranżacji.

Dla pary wystarczy terrarium o wymiarach co najmniej 45 × 45 × 45 cm (długość × szerokość × wysokość). Samiec potrzebuje miejsca na rewir, a żaby chętnie wspinają się trochę po korzeniach i gałęziach. Im większe terrarium, tym lepiej, zwłaszcza jeśli zwierzęta mają się rozmnażać. System zraszania i wytwornica mgły ułatwiają utrzymanie klimatu. Szkło dobrze trzyma wilgoć, ale pokrywa lub front muszą mieć powierzchnie z siatki, żeby powietrze nie stało w miejscu.

Podłoże urządza się bioaktywnie: na dole warstwa drenażowa z keramzytu lub żwiru, nad nią siatka jako warstwa oddzielająca, a wyżej wilgotna mieszanka włókna kokosowego, kory storczykowej i torfowca. Na wierzchu połóż grubą warstwę liści; to naturalne środowisko żaby, które trzyma wilgoć i daje kryjówki. Skoczogonki i równonogi zjadają resztki, a przy okazji stanowią dodatkowy pokarm. Urządź terrarium bromeliami, paprociami, mchem, korą korkową i korzeniami, tak by było dużo kryjówek i przerwanych linii widoku. Ogranicza to konflikty między zwierzętami.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

TEMPERATURA

Temperatura w dzień wynosi 25-28 °C, a w nocy obniża się ją o 3-4 stopnie do 21-25 °C. Wahania w ciągu roku to tylko 1-2 stopnie.

Żaby są wrażliwe na ciepło: utrzymujące się temperatury powyżej 28 °C są niebezpieczne, a stała temperatura jest ważniejsza niż dokładna wartość. Ustaw terrarium z dala od bezpośredniego słońca, użyj termostatu, jeśli w pomieszczeniu jest za zimno, i przenieś je do chłodniejszego pokoju, jeśli latem nie da się utrzymać temperatury poniżej 28 °C. Mierz temperaturę cyfrowym termometrem umieszczonym nisko w terrarium. Spoczynek zimowy nie jest potrzebny.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-100 %: blisko 100 % rano i wieczorem, najlepiej z mgłą, i około 70-80 % w środku dnia. Zraszaj wodą z odwróconej osmozy lub deszczówką rano i wieczorem albo użyj systemu mgłowego lub zraszającego z timerem. Ostatnie zraszanie wieczorem pobudza ukryte owady karmowe do ruchu.

Zapewnij ruch powietrza dzięki dobrej wentylacji, żeby nie pojawiła się pleśń. Gdy robi się zbyt sucho, żaby chowają się w kryjówkach, a ich skóra wysycha. Może to być groźne już po kilku dniach, więc natychmiast podnieś wilgotność.

WODA I JAKOŚĆ WODY

Wystarczy płaska miska z 1-2 cm wody. Miska musi być na tyle płytka, żeby młoda żaba mogła z niej wyjść, i mieć kamienie lub mech przy brzegu. Często wymieniaj wodę i myj miskę ciepłą wodą bez mydła.

Używaj wody z odwróconej osmozy, deszczówki lub odchlorowanej wody z kranu. Płazy wchłaniają wodę i substancje przez skórę, więc unikaj w terrarium mydła, środków czyszczących i chloru. Unikaj wodospadów z pompą, które mogą zawieść i zanieczyścić wodę.

OŚWIETLENIE I UVB

Zapewnij oświetlenie LED o spektrum odpowiednim dla roślin przez 10-12 godzin dziennie. UVB nie jest konieczne dla drzewołazów; słabe źródło UVB (strefa Fergusona 1) jest opcjonalne.

Zapewnij żabom cień i kryjówki, żeby mogły schronić się przed światłem. Wybieraj oświetlenie, które nie nagrzewa znacząco terrarium.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Dieta składa się z małych żywych stawonogów ze ściółki. W terrarium podaje się bezskrzydłe muszki owocowe (*Drosophila melanogaster* i *D. hydei*), skoczogonki, małe równonogi, mikroświerszcze, przesiany plankton łąkowy i najmniejsze larwy barciaka. Skoczogonki i równonogi w terrarium sprawiają, że żaby stale mają na co polować.

Młode karmi się codziennie, dorosłe trzy do czterech razy w tygodniu taką ilością muszek, jaką zjedzą w krótkim czasie. Przy każdym karmieniu oprósz pokarm wapniem, a raz lub dwa razy w tygodniu preparatem multiwitaminowym.

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Samce w obrębie rodzaju nawołują i bronią małych terytoriów. Nie opisano, jak *Ameerega petersi* zachowuje się w grupach, dlatego para jest najbezpieczniejszą formą utrzymania. Młode można trzymać razem do osiągnięcia dojrzałości płciowej; potem mogą pojawić się konflikty, zwłaszcza między dwoma samcami.

Drzewołazów w miarę możliwości nie należy brać do ręki: skóra jest cienka i wrażliwa, a stres je osłabia. Przy sprzątaniu przenoś zwierzęta zwilżonym, czystym pojemnikiem i myj ręce przed i po. Nigdy nie łącz gatunków ani form, ponieważ może to szerzyć choroby i powodować stres.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samica jest zwykle większa i pełniejsza (do 30 mm wobec najwyżej 27 mm u samca), a samca rozpoznaje się po głosie. Płeć można ustalić dopiero, gdy zwierzęta zbliżają się do dojrzałości płciowej, a wiek osiągnięcia dojrzałości nie jest udokumentowany. Trzymaj cztery do pięciu młodych, żeby z dużym prawdopodobieństwem była wśród nich para.

GODY I KOPULACJA

Gody nie zostały opisane u *Ameerega petersi*. W naturze okres rozrodu jest związany z deszczami, a samiec nawołuje ze swojego terytorium i zwabia samicę. W terrarium krótki okres słabszego zraszania, w którym wilgotność spada do około 70 %, a po nim intensywne zraszanie mogą pobudzić składanie jaj.

JAJA I KIJANKI

Samica składa jaja na ziemi w ściółce, pod liśćmi i w małych kryjówkach; jako miejsce składania jaj może posłużyć pojemnik po kliszy lub szalka Petriego pod połówką łupiny kokosa. W jednym zniesieniu jest 4-16 jaj. Ta liczba oraz czasy rozwoju podczas inkubacji zostały zaczerpnięte od nieco mniejszej *Ameerega bilinguis*.

Jaja są pilnowane, a po wykluciu dorosły osobnik przenosi kijanki na grzbiecie do wody. W terrarium kijanki przenosi się do małych pojemników z wodą z odwróconej osmozy lub deszczówką o temperaturze 24-26 °C, najlepiej po jednej kijance na pojemnik. Karmi się je glonami, pokarmem roślinnym i gotowym pokarmem dla kijanek.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po 10-22 dniach, a kijanki przechodzą metamorfozę po 70-90 dniach. Gdy pojawiają się przednie kończyny, poziom wody utrzymuje się niski i zapewnia łatwy dostęp do lądu i wilgotnych kryjówek, żeby małe żabki się nie utopiły. Gdy ogon się wchłonie, młode żaby przenosi się do wilgotnego terrarium bez głębokiej wody.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode karmi się najmniejszymi owadami karmowymi, np. muszkami owocowymi z gatunku *Drosophila melanogaster* i skoczogonkami, a później *D. hydei*. Karm je codziennie i oprószaj pokarm wapniem i witaminami. Utrzymuj wysoką wilgotność i zapewnij im dużo liści i małych kryjówek. Młode można trzymać razem, dopóki jest wystarczająco dużo miejsca i pokarmu; gdy zbliżają się do dojrzałości płciowej, należy je rozdzielić na pary.

Zdrowie i częste błędy

Błędy w hodowli są takie same jak u innych drzewołazów:

- Wysuszenie: zbyt niska wilgotność powoduje apatię i suchą skórę. Podnieś wilgotność i natychmiast zrosz terrarium.
- Przegrzanie: utrzymujące się temperatury powyżej 28 °C są niebezpieczne. Przenieś terrarium lub je schłodź.
- Niedobory: zbyt mało wapnia, D3 lub witamin prowadzi do zdeformowanych kości i słabych zwierząt. Stosuj suplementy przy każdym karmieniu.
- Pasożyty i grzyby: jeśli żaba traci na wadze mimo dobrego apetytu albo na skórze pojawiają się obrzęki, zaczerwienienia lub rany, musi trafić do weterynarza znającego się na płazach.
- Zła higiena: regularnie czyść miskę z wodą i usuwaj pleśń, a nowe zwierzęta trzymaj na kwarantannie, zanim dołączą do pozostałych.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.